

2023

Dagtilbudsprognose 2023-2030

Center for Dagtilbud og Uddannelse
Ishøj Kommune
02-05-2023

Indhold

1. Indledning	2
2. Ishøj Kommunes befolkningsprognose – udviklingen i antallet af børn i Ishøj Kommune.....	4
3. Dagtilbudsprognose - udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud.....	6
3.1. Vuggestuepladser (0-2-årige)	6
3.2. Dagplejepladser (0-2-årige).....	7
3.3. Børnehavepladser (3-6-årige)	8
3.4. Dagpleje-, vuggestue og børnehavepladser samlet (0-6-årige)	9
3.5. Fremtidige behov for daginstitutionspladser	10
4. Analyse af anvendelsesmønstre	12
4.1. Forholdet mellem normering og det faktiske antal indskrevne børn i de enkelte dagtilbud	12
4.2. Alderssammensætningen i dagtilbuddene	14
4.3. Grænssekrydsere	17
4.4. Dækningsgrader	21
4.5. Belægning i løbet af året	23
Bilag 1: Dagtilbudsprognosens præcision.....	25

1. Indledning

Formålet med denne dagtilbudsprognose er at skabe overblik over udviklingen i behovet for pladser i kommunens dagtilbud. På baggrund af dagtilbudsprognosen fastlægges institutionernes børnenormering. Dette sker årligt i forbindelse med budgetlægningen.

Dagtilbudsprognosen er opdelt i to overordnede kapitler: Et kapitel med en prognose over udviklingen i dagtilbudspladser og det forventede pladsbehov fra 2023 til 2030 (kapitel 3), og et kapitel, der analyserer, hvordan en række anvendelsesmønstre vedrørende de indskrevne børn i dagtilbuddene har været i 2022 og tidligere (kapitel 4). Kapitlet om anvendelsesmønstre omhandler bl.a. antallet af forældre, der vælger at have deres børn i dagtilbud, antallet af forældre, der vælger institutioner i andre kommuner, og fordelingen af børnenes alder i dagtilbuddene.

Det bærende fundament for dagtilbudsprognosen er Ishøj Kommunes befolkningsprognose, der udarbejdes en gang årligt. Dette års dagtilbudsprognose bygger på kommunens befolkningsprognose for 2023-2030, som er godkendt i Byrådet den 2. maj 2023.

Udover befolkningsprognosen, bygger dagtilbudsprognosen på det seneste års faktuelle tal for anvendelsesmønstre. Antallet af børn i dagtilbudsprognosen er opgjort som helårsbørn. Helårsbørn er en betegnelse for det gennemsnitlige antal børn i kommunens dagtilbud i løbet af året. I denne rapport er antallet af børn angivet i afrundede tal.

De seneste to dagtilbudsprognoser har forsøgt at tage højde for ændrede anvendelsesmønstre under corona-pandemien ved at bruge dækningsgrader fra før corona-pandemiens indtog. Dagtilbudsprognosen for 2021 brugte alene dækningsgraderne fra før corona-pandemiens indtog, imens dagtilbudsprognosen for 2022 brugte et gennemsnit af det seneste års dækningsgrader og dækningsgraderne fra før corona-pandemien. Begge dagtilbudsprognosers præcision har været udfordret i forhold til det faktuelle antal indmeldte børn i dagtilbuddene året efter.

Dagtilbudsprognosen for 2023 vil, ligesom før corona-pandemien, bruge det seneste års dækningsgrader, da antagelsen er, at der ikke længere er markant ændrede anvendelsesmønstre grundet corona. Samtidig har dagtilbudsprognosen før corona-pandemien ofte været forholdsvist præcis i de forventede børnetal for de nærmeste år frem. Bilag 1 dykker videre ned i disse beregningsforudsætninger og usikkerheder.

Dækningsgraden er et udtryk for procentdelen af Ishøj Kommunes børn, der i løbet af et år var bosiddende i Ishøj og havde en vuggestue-, dagpleje- eller børnehaveplads i Ishøj, plus antallet af børn som var bosiddende i andre kommuner¹ og havde en vuggestue, dagpleje- eller børnehaveplads i Ishøj Kommune det pågældende år.

¹ Dagtilbudsloven § 28 foreskriver, at alle børn har adgang til at blive optaget i et dagtilbud i en anden kommune end bopælskommunen fra det tidspunkt, hvor forældrene har fået tilsagn om tilskud fra bopælskommunen. Dog kan en kommunalbestyrelse lukke ventelisten for børn fra andre kommuner af kapacitetsmæssige årsager, eller af hensyn til børn fra kommunen. Endvidere foreskriver Dagtilbudsloven § 28, at alle børn i forbindelse med flytning til en anden kommune har ret til at bevare deres dagtilbudsplads i fraflytningskommunen.

Der er en vis statistisk usikkerhed forbundet med de forventede antal indskrevne børn i kommunens dagtilbud. Denne usikkerhed hænger bl.a. sammen med befolkningsprognosens træfsikkerhed og fremtidige ændringer i forældrenes anvendelsesmønstre.

Det skal bemærkes, at de lovbundne minimumsnormeringer, som træder i kraft i 2024, har medført, at beregningerne i dagtilbudsprognosen er blevet finjusteret og tilpasset de lovkrav, der følger af aftalen om minimumsnormeringer. En beskrivelse af ændringerne i prognosen fremgår af kapitel 3.

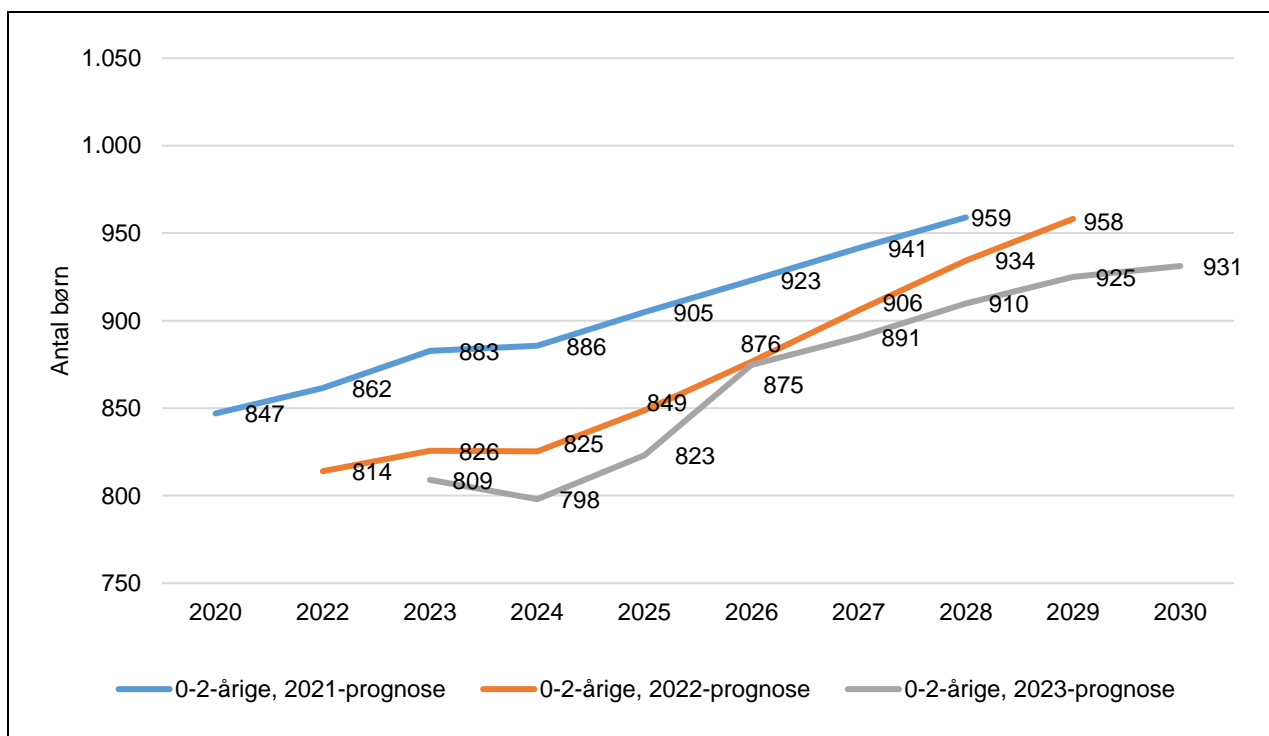
2. Ishøj Kommunes befolkningsprognose – udviklingen i antallet af børn i Ishøj Kommune

Dette kapitel gennemgår den forventede udvikling i antallet af børn på baggrund af befolkningsprognosen fra henholdsvis 2021, 2022 og 2023.

Figur 1 nedenfor viser den forventede udvikling i antallet af 0-2-årige børn i Ishøj Kommune, ifølge 2021-, 2022- og 2023-befolkningsprognoserne.

Befolkningsprognosen fra 2021 dækker perioden 2021-2028, befolkningsprognosen fra 2022 dækker perioden 2022-2029, og befolkningsprognosen fra 2023 dækker perioden 2023-2030. Den blå linje viser det forventede antal 0-2-årige i befolkningsprognosen fra 2021, den orange linje viser det forventede antal i befolkningsprognosen fra 2022, og den grå linje viser det forventede antal i befolkningsprognosen fra 2023.

Figur 1. Udviklingen i antallet af 0-2-årige i 2021-, 2022- og 2023-befolkningsprognosen

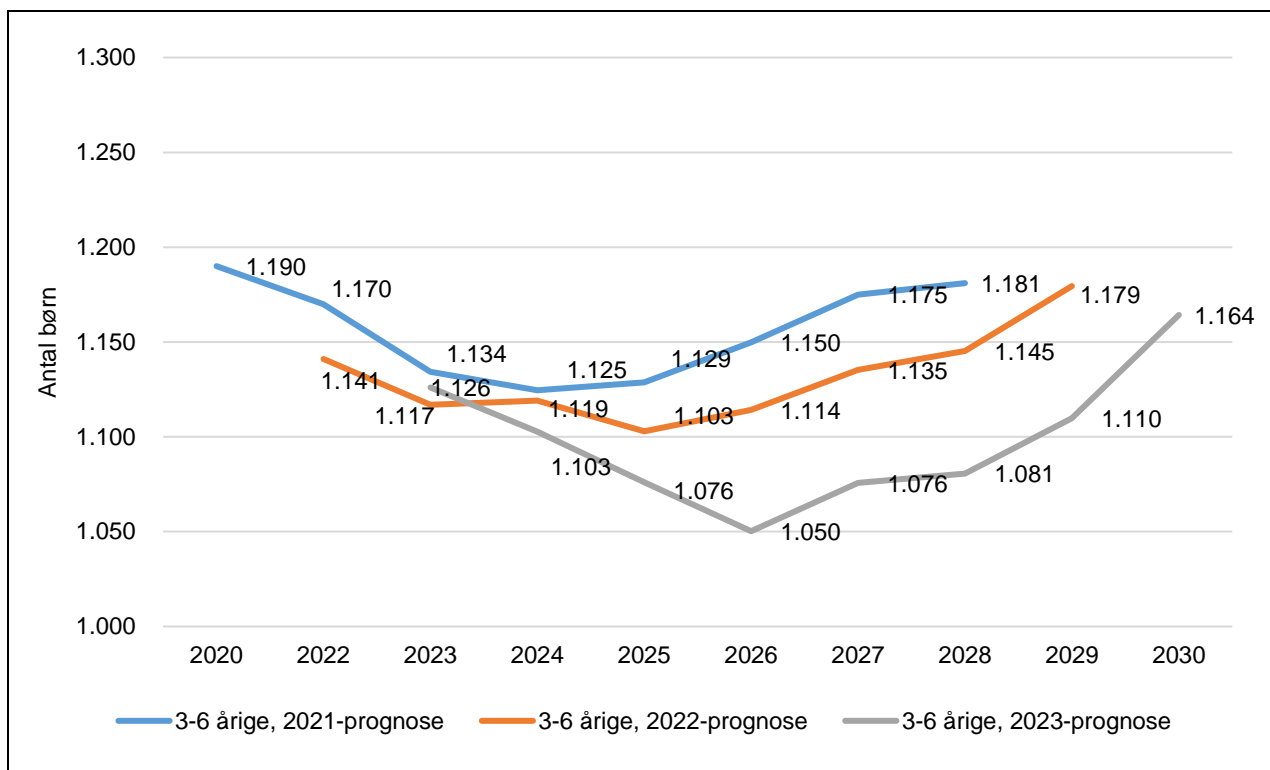

Det fremgår af figuren, at befolkningsprognoserne hvert år er blevet nedjusteret i forhold til den forrige prognose. Den største nedjustering fra den første til den seneste befolkningsprognose er i 2024. Befolkningsprognosen for 2023 forventer således 88 færre børn end befolkningsprognosen fra 2021.

Nedjusteringen er mindre for befolkningsprognosen for 2023 i forhold til året før end den var for befolkningsprognosen for 2022. I 2026 forventes stort set lige så mange 0-2-årige børn i Ishøj Kommune, som sidste års befolkningsprognose forventede, imens der de andre år forventes mellem 15 og 33 færre 0-2-årige.

Figur 2 illustrerer det forventede antal 3-6-årige børn i Ishøj Kommune ifølge 2021-, 2022- og 2023-befolkningsprognoserne. Den blå linje viser det forventede antal 3-6-årige i befolkningsprognosen fra 2021, den orange linje viser det forventede antal i befolkningsprognosen fra 2022, og den grå linje viser det forventede antal i befolkningsprognosen fra 2023.

Figur 2. Udviklingen i antallet af 3-6-årige i 2021-, 2022- og 2023-befolkningsprognosen

Af figuren fremgår det, at befolkningsprognosen for 2023 har opjusteret antallet af forventede 3-6-årige børn i Ishøj Kommune i 2023 sammenlignet med befolkningsprognosen for 2022. Derefter er det forventede antal 3-6-årige i kommunen nedjusteret med mellem 16 og 70 børn de forskellige år.

Den største nedjustering fra den første til den sidste befolkningsprognose er i 2026, 2027 og 2028, hvor befolkningsprognosen fra 2023 forventer 99-100 færre børn end befolkningsprognosen fra 2021.

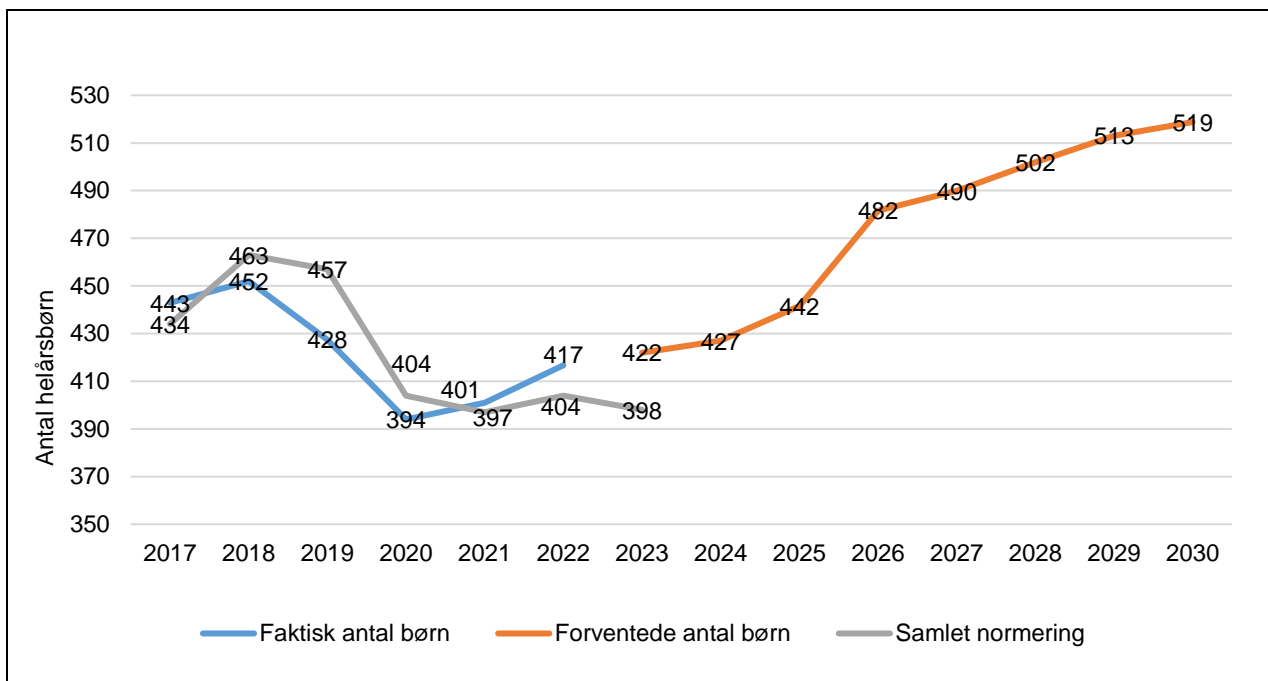
3. Dagtilbudsprognose - udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud

Dette kapitel beskriver udviklingen i antallet af børn i kommunens dagtilbud fra 2017 til 2022 og den prognosticerede udvikling fra 2023 til 2030. I kapitlet beskrives udviklingen af henholdsvis vuggestue-, dagpleje-, og børnehavepladser gennem årene, og de normeringer, som er blevet vedtaget i forbindelse med budgetvedtagelserne. Den historiske udvikling i antal dagtilbudspladser vises frem til sidste år (2022), mens det forventede behov for dagtilbudspladser vises frem til 2030².

3.1. Vuggestuepladser (0-2-årige)

Figur 3 nedenfor viser det normerede antal vuggestuepladser, det faktiske antal indskrevne børn i årene 2017-2022, og det forventede antal indskrevne børn i årene 2023-2030. Den grå linje i figuren markerer børnenormeringen i perioden 2017 til 2023. Den blå linje viser det faktiske antal vuggestuebørn i de foregående år, mens den orange linje viser det antal børn, der forventes at ville benytte kommunens vuggestuetilbud i fremtiden.

Figur 3. Antal normerede vuggestuepladser og antallet af faktiske og forventede vuggestuebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

Det fremgår af figuren, at antallet af indskrevne vuggestuebørn er faldet med 49 børn fra 2017 til 2020, hvorefter antallet er steget igen med 23.

² De historiske og prognosticerede børn i Ishøj Kommunes dagtilbud tæller, udover børn bosiddende i Ishøj Kommune, også et mindre antal børn fra andre kommuner.

Der forventes en fortsat stigning i antallet af vuggestuebørn alle årene fra 2023 til 2030. Stigningen er størst i årene 2024 til 2026, hvilket, foruden stigningen i antallet af 0-2-årige børn i kommunen, også hænger sammen med, at kravene om minimumsnormeringer i 2024 ændrer på, hvor længe børnene er tilmeldt vuggestue. Hidtil er et fåtal af børnene i Ishøj Kommune blevet rykket op i børnehave ved 2 år og 9 måneders alderen, imens de resterende rykkes op i børnehave den 1. i den måned, de fylder 3 år. Fra år 2024 rykkes børnene først op i børnehave den 1. i måneden efter de er fyldt 3 år.

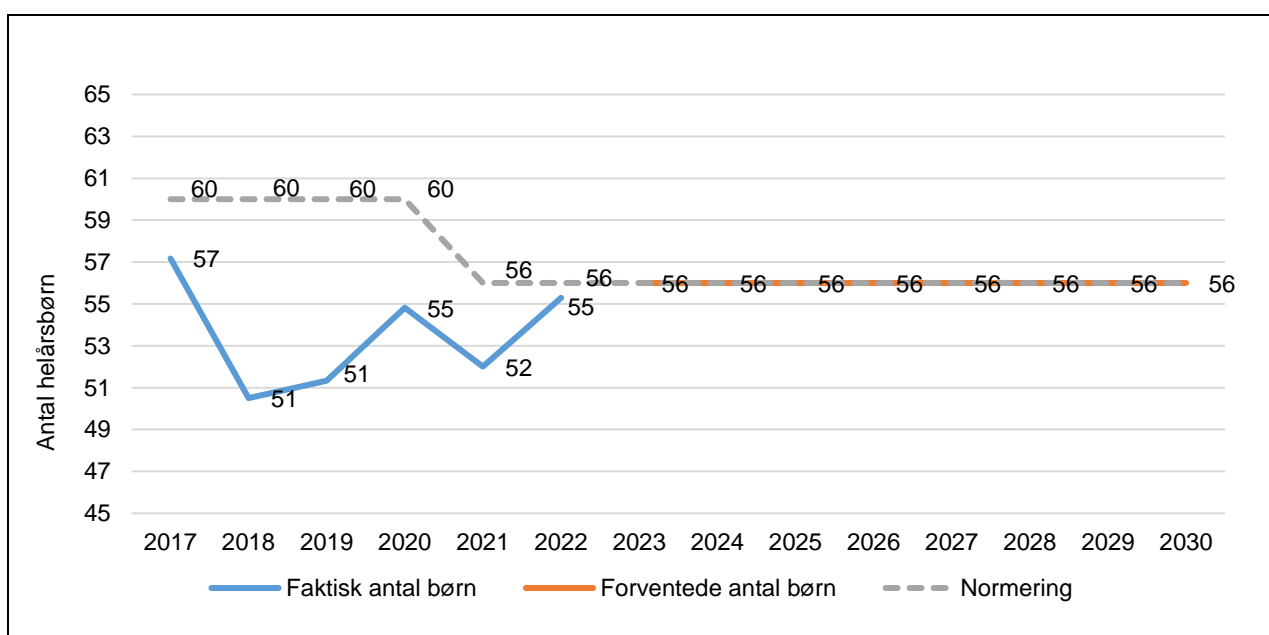
Prognosen forventer, at antallet af vuggestuebørn stiger med 102 børn fra 2022 til 2030, hvilket er en stigning på 20 %.

Det ses også i figuren, at vuggestuepladserne var normeret til 404 børn i 2022, og at der var 13 flere faktiske indskrevne vuggestuebørn. Samtidig forventes 24 flere børn i 2023, end institutionerne er normeret til. Dagtilbudsprognosens forudsigelser har de seneste par år været udfordret af, at det har været vanskeligt at forudsige, hvilken effekt coronanedlukningerne ville have på børnetallene, og at dækningsgraderne for de 0-2-årige børn hvert år er steget til et niveau, vi ikke har kunnet forudse. Disse usikkerheder gennemgås yderligere i bilag 1. Vuggestuenormeringen var lavere end det faktiske antal indskrevne børn i 2017 og igen i 2021 og 2022, mens vuggestuenormeringen var højere end det faktiske antal indskrevne børn i årene 2018-2020.

3.2. Dagplejepladser (0-2-årige)

Figur 4 nedenfor viser det normerede antal dagplejepladser, det faktiske antal indskrevne børn i årene 2017-2022, og det forventede antal indskrevne børn i årene 2023-2030. Den grå linje i figuren markerer børnenormeringen i perioden 2017 til 2030. Den blå linje viser det faktiske antal dagplejebørn i de foregående år, mens den orange linje viser det antal børn, der forventes at ville benytte kommunens dagplejetilbud i fremtiden.

Figur 4. Antal normerede dagplejepladser og antallet af faktiske og forventede dagplejebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

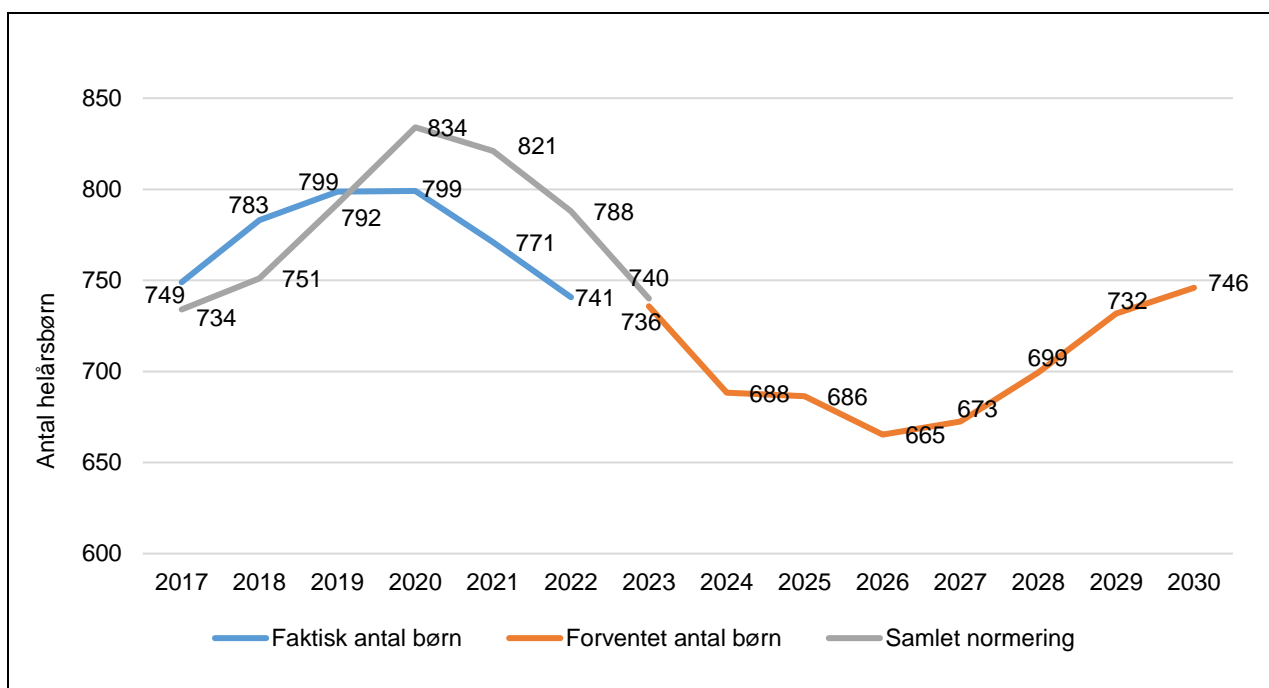
Det ses i figuren, at antallet af indskrevne dagplejebørn i årene 2017 til 2022 har svinget mellem 51 og 57 børn. Der var et dyk i antallet af indskrevne dagplejebørn i årene 2018 og 2019, hvorefter antallet er steget igen og både 2020 og 2022 har ligget på 55.

Dagplejenormeringen har alle årene fra 2017 til 2022 været højere end det faktiske antal indskrevne børn. Forskellen var størst i 2018 og 2019, hvor der var normeret 9 flere pladser end der var indskrevne børn. Med en stigning i antallet af indskrevne dagplejebørn i 2020 og en nedjustering af normeringen i 2021, er forskellen efterfølgende mindsket. I 2022 var der kun én flere normeret plads, end der var indskrevet børn i dagpleje.

3.3. Børnehavepladser (3-6-årige)

Figur 5 nedenfor viser det normerede antal børnehavepladser, det faktiske antal indskrevne børn i perioden 2017-2022 og det forventede antal indskrevne børn i perioden 2023-2030. Den grå linje i figuren markerer det normerede antal børnehavepladser frem til 2023³. Den blå linje i figuren viser det faktiske antal børnehavebørn i de foregående år, mens den orange linje viser det antal børn, der forventes at ville benytte kommunens børnehavetilbud fremover.

Figur 5. Antal normerede børnehavepladser og antallet af faktiske og forventede børnehavebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

³ Normeringen af børnehavepladser er inklusiv 12 specialbørnehavepladser i Piletræet.

Det fremgår af figuren, at der i 2017 til 2019 var normeret færre børnehavepladser, end der var faktisk indskrevne børnehavebørn, imens der alle årene efterfølgende har været normeret flere børnehavepladser end det faktiske antal børnehavebørn. Det normerede og faktiske antal børnehavebørn var tættest i 2019, hvor der kun var normeret syv færre børn end der var faktisk indskrevne børn.

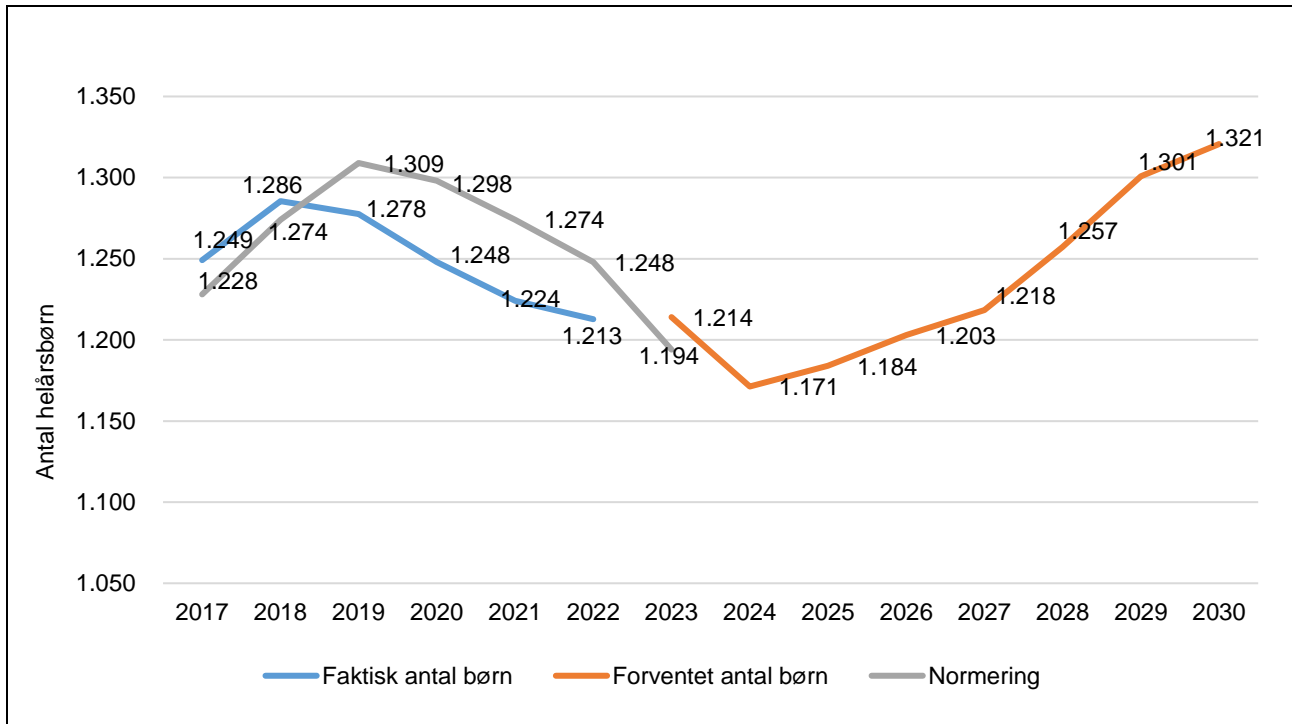
Det ses i figuren, at der i 2022 var normeret 47 flere børnehavepladser end det faktiske antal indskrevne børnehavebørn. Ifølge prognosen er der normeret fire flere børnehavebørn i 2023 end de forventede faktiske indskrevne børn.

Det fremgår af figuren, at der har været et fald i antallet af indskrevne børnehavebørn fra 2020 til 2022. Det forventes, at faldet fortsætter frem til år 2026. Herefter forventes børnetallet igen at stige frem til 2030. I 2029-2030 forventes antallet af børnehavebørn at være på niveau med det faktiske antal indskrevne børnehavebørn i 2022. Faldet i antallet af børnehavebørn skal både ses i lyset af, at befolkningsprognosen forventer et fald i antallet af 3-6-årige børn i kommunen frem til 2026, og at dækningsgraden fra 2024 kommer til at ligge lavere, jf. det nye lovkrav om minimumsnormeringer.

3.4. Dagpleje-, vuggestue og børnehavepladser samlet (0-6-årige)

Figur 6 viser det samlede antal normerede 0-6-års dagtilbudspladser, det faktiske antal indskrevne børn i perioden 2017-2022, og det forventede antal indskrevne børn i perioden 2023-2030. Den grå linje markerer normeringen frem til 2023. Den blå linje viser det faktiske antal børn i de forudgående år, mens den orange linje viser det antal børn, der forventes at benytte dagpleje-, vuggestue- og børnehavepladser fra 2023 og frem til 2030.

Figur 6. Antal normerede pladser og det faktuelle og forventede antal af dagpleje-, vuggestue- og børnehavebørn i Ishøj Kommunes dagtilbud

Figuren illustrerer, at det samlede antal af indskrevne børn forventes at stige med 108 børn fra 2022 til 2030, hvilket svarer til en stigning på 9 %. Først forventes dog et fald på 43 børn fra 2023 til 2024, hvorefter der forventes en stigning på 149 børn frem til 2030.

Figuren viser derudover, at det samlede antal af indskrevne børn forventes at være 20 højere end den samlede normering i 2023. I 2017 og 2018 var normeringen også lavere end det faktiske antal indskrevne børn i Ishøj Kommune, mens normeringen de andre år har ligget højere end antallet af faktisk indskrevne børn.

3.5. Fremtidige behov for daginstitutionspladser

I dette afsnit præsenteres institutionernes maksimale kapacitet i forhold til det forventede behov for daginstitutionspladser fra 2023 til 2030. Tabel 1 viser det forventede overskud/underskud af vuggestue- og børnehavepladser målt i forhold til daginstitutionernes nuværende maksimale kapacitet. Bemærk, at dagplejen ikke er medregnet. Årsagen til at dagplejen ikke er medregnet i kapacitetsopgørelsen er, at prognosen for dagplejen er sat fast til at svare til normeringen alle årene. Der er ikke som i de integrerede institutioner en fleksibilitet i forhold til antallet af vuggestue- og børnehavepladser. Med en forventet stigning i antallet af 0-2-årige børn i Ishøj Kommune, vil der således ikke kunne skabes flere dagplejepladser.

Tabel 1: Kapacitetsopgørelse samt overskud/underskud af daginstitutionspladser, 2023-2030

	Vuggestuepladser	Børnehavepladser	I alt
Eksisterende institutioners maks. kapacitet	452	807	1.259
	Overskud/underskud af vuggestuepladser	Overskud/underskud af børnehavepladser	Overskud/underskud i alt
2023	28	73	101
2024	25	119	144
2025	10	121	131
2026	-30	142	112
2027	-38	134	97
2028	-50	108	58
2029	-61	75	14
2030	-67	61	-6

Af tabellen fremgår det, at der fra 2026 forventes at mangle 30 vuggestuepladser. Kapacitetsunderskuddet på vuggestuepladser forventes at stige frem til 2030, hvor der forventes at mangle 67 vuggestuepladser. I børnehaverne forventes der at være et kapacitetsoverskud på pladser i alle årene. Frem til 2030 forventes kapacitetsoverskuddet af børnehavepladser at være større end kapacitetsunderskuddet af vuggestuepladser. Således forventes der samlet set for vuggestue- og børnehavepladser at være et kapacitetsoverskud på daginstitutionspladser i alle årene frem til 2030, hvor der forventes at mangle seks daginstitutionspladser. Det samlede kapacitetsoverskud forventes at være størst i 2024 med 144 overskydende pladser og mindst i 2029 med 14 overskydende pladser.

4. Analyse af anvendelsesmønstre

Det følgende kapitel indeholder en række oplysninger om anvendelsesmønstrene for de indskrevne børn i dagtilbud i 2022, herunder alderssammensætning, grænsekrydsere, ind- og udmeldelser mv. Anvendelsesmønstrene ligger sammen med kommunens befolkningsprognose til grund for beregningerne i prognoseafsnittet.

4.1. Forholdet mellem normering og det faktiske antal indskrevne børn i de enkelte dagtilbud

Et centralt redskab til planlægning og økonomistyring i de enkelte dagtilbud er forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne børn. Dagtilbuddenes budgetter reguleres i forbindelse med indskrivning af flere eller færre børn i forhold til dagtilbuddenes normering. Har et dagtilbud flere børn end normeringen, bliver der tilført midler. Har et dagtilbud færre børn end normeringen, bliver der tilsvarende trukket et beløb fra institutionens budget. Reguleringen af midler sker på baggrund af antallet af børneenheder og foretages en gang årligt ved afslutning af regnskabsåret. Dagtilbuddene kan løbende følge udviklingen i IT-systemet NemØkonomi, som er det system, der styrer reguleringen.

Figur 7 viser forholdet mellem det samlede antal indskrevne børn og det samlede normerede antal børn for de enkelte dagtilbud i kommunen i perioden 2018-2022. Dermed viser figuren også hvilke dagtilbud, der er blevet reguleret op, og hvilke der er blevet reguleret ned i deres budgetter. Når det faktiske antal indskrevne helårsbørn i et dagtilbud svarer til det normerede antal børn, står der 100 % i feltet. Når der står under 100 %, betyder det, at der har været færre indskrevne børn end normeringen i dagtilbuddet det pågældende år, dvs. at der har været underbelægning. Omvendt betyder en højere procentsats end 100, at der har været overbelægning. Underbelægning er markeret med rød farveskala, mens overbelægning er markeret med grøn farveskala.

Figur 7. Forholdet mellem normering og de faktiske indskrevne vuggestue- og børnehavebørn

	Faktiske/normerede vuggestue- og børnehavebørn					Farveskala
	2018	2019	2020	2021	2022	
Bøgely	101%	99%	96%	95%	95%	70-79%
Elverhøj	103%	95%	93%	94%	101%	80-84%
Femkanten	98%	93%	78%	82%	94%	85-89%
Firkløveren	102%	101%	100%	101%	96%	90-94%
Piletræet	99%	95%	95%	92%	96%	95-99%
Regnbuen	101%	100%	99%	98%	97%	100%
Troldebo	103%	105%	100%	106%	103%	101-104%
Trækronerne	103%	102%	101%	101%	101%	105-109%
Tvillingehuset	104%	100%	101%	98%	93%	110-114%
Ørnebo	105%	101%	98%	93%	96%	115-119%
Gennemsnit	102%	99%	96%	96%	97%	120-124%
						125-150%

Det fremgår af figur 7, at der samlet set var en tendens til overbelægning i kommunens vuggestuer og børnehaver i 2018, imens der de efterfølgende år har været en tendens til underbelægning. I 2022 svarede det samlede antal indmeldte børn i vuggestue og børnehaver til 97 % af normeringen for 2022.

Figur 8 nedenfor viser forholdet mellem dagtilbuddenes normering af vuggestuebørn og det faktiske antal indskrevne vuggestuebørn i kommunen i perioden 2018-2022.

Figur 8. Forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne vuggestuebørn

	Faktiske/normerede vuggestuebørn					Farveskala
	2018	2019	2020	2021	2022	
Bøgely	97%	97%	99%	110%	108%	70-79%
Elverhøj	101%	104%	111%	93%	91%	80-84%
Femkanten	85%	80%	90%	98%	120%	85-89%
Firkløveren	99%	91%	99%	113%	114%	90-94%
Piletræet	89%	77%	80%	95%	115%	95-99%
Regnbuen	103%	103%	99%	103%	97%	100%
Troldebo	99%	94%	100%	106%	92%	101-104%
Trækronerne	102%	99%	96%	97%	95%	105-109%
Tvillingehuset	101%	98%	101%	98%	102%	110-114%
Ørnebo	97%	100%	103%	98%	109%	115-119%
Gennemsnit	98%	95%	98%	101%	104%	120-124%
						125-150%

Figuren illustrerer, at der var en tendens til underbelægning på vuggestueområdet i perioden 2018-2020. Modsat har der været en tendens til overbelægning i 2021 og 2022. Femkanten og Piletræet er de institutioner med den mest udprægede underbelægning og overbelægning gennem årene. I 2022 svarede antallet af vuggestuebørn i alle dagtilbuddene til 104 % af normeringen.

Nedenstående figur 9 viser forholdet mellem dagtilbuddenes normering af børnehavebørn og det faktiske antal indskrevne børnehavebørn i kommunen i perioden 2018-2022.

Figur 9. Forholdet mellem normeringen og det faktiske antal indskrevne børnehavebørn

	Faktiske/normerede børnehavebørn					Farveskala
	2018	2019	2020	2021	2022	
Bøgely	103%	100%	94%	89%	89%	70-79%
Elverhøj	104%	89%	83%	94%	107%	80-84%
Femkanten	105%	101%	73%	75%	82%	85-89%
Firkløveren	104%	106%	101%	95%	88%	90-94%
Piletræet	104%	104%	102%	90%	87%	95-99%
Regnbuen	100%	99%	99%	96%	97%	100%
Troldebo	106%	113%	99%	107%	112%	101-104%
Trækronerne	103%	104%	104%	103%	104%	105-109%
Tvillingehuset	105%	101%	101%	98%	87%	110-114%
Ørnebo	111%	102%	95%	91%	89%	115-119%
Gennemsnit	104%	101%	96%	94%	94%	120-124%
						125-150%

Det fremgår af figuren, at der er en tendens til overbelægning i perioden 2018 til 2019 og underbelægning i 2020 til 2022. I 2022 svarede antallet af børnehavebørn til 94 % af normeringen.

4.2. Alderssammensætningen i dagtilbuddene

Denne del af rapporten præsenterer antal børn i dagtilbuddene i Ishøj Kommune fordelt på alder. Tabel 2 nedenfor viser fordelingen af 0-6-årige i kommunens dagtilbud i 2022. Aldersfordelingen i de forskellige dagtilbud i 2022 er et udtryk for et generelt mønster, som ikke varierer meget fra år til år.

Tabel 2. Alderssammensætningen for de 0 - 6-årige i Ishøj Kommunes dagtilbud, 2022

Aldersgrupper		0-årige	1-årige	2-årige	3-årige	4-årige	5-årige	6-årige	I alt
		Aldersgruppernes andel af det samlede antal børn i hhv. dagpleje, vuggestue og børnehave							
Pasningsform	Antal børn								
Dagpleje	55	5%	52%	43%					100%
Vuggestue	417	7%	46%	47%					100%
Børnehave	741			5%	33%	36%	25%	1%	100%

Det fremgår af tabellen, at andelen af 0-årige indmeldt i dagpleje og vuggestue er væsentlig mindre end andelen af 1- og 2-årige. Det skyldes, at de fleste børn først starter i dagpleje og vuggestue, når de er omkring 9-13 måneder. Tilsvarende gælder for de børn, der går fra børnehave til sfo1 den 1. april i det år, de starter i skole. De optager således kun en børnehaveplads i de tre første måneder af året. Dermed tæller de kun for en lille andel af det samlede antal helårsbørn i børnehaven.

Hvis et barn fylder 6 år efter den 1. april, vil det allerede være startet i sfo1 som 5-årig. Det er årsagen til, at andelen af 5-årige i børnehave ikke er lige så stor som andelen af 3- eller 4-årige. For de 6-årige gælder det, at der er enkelte børn, som får udsat undervisningspligten. Dermed starter de et år senere i sfo1 og skole, og stopper således først i børnehaven som 6-årige.

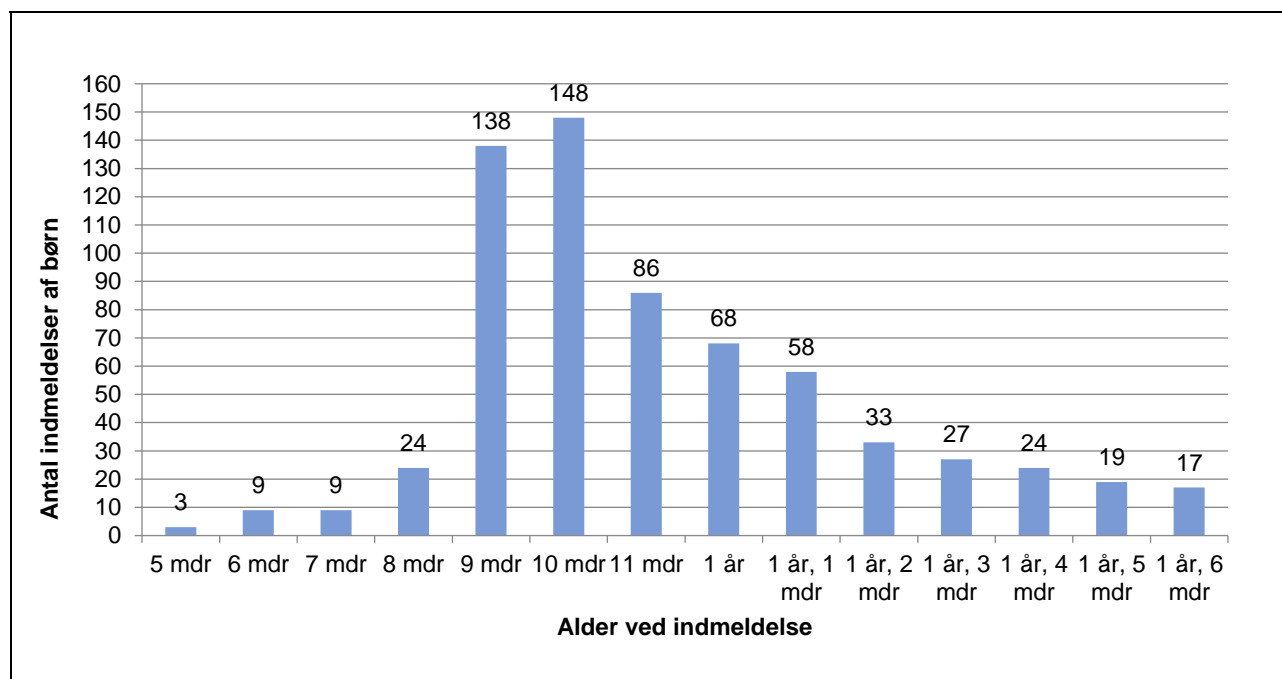
Det er nogle af årsagerne til, at befolkningsprognosens forudsigtelse af antallet af 0-6-årige ikke kan stå alene som indikator for behovet for pladser i kommunens dagtilbud.

Ifølge Ishøj Kommunes visiteringsregler starter børnene i børnehave, når de er mellem 2 år og 9 måneder og 3 år. Langt de fleste børn starter i børnehave den første dag i den måned, hvor de fylder 3 år. Af og til er der børn, der starter i børnehave allerede, når de er 2 år og 9 måneder. Dette er årsagen til, at 5 % af børnehavebørnene i 2022 var 2 år gamle. Dette vil ændre sig fra 2024, hvor alle visiteres til børnehave den første dag i måneden efter, de er 3 år.

4.2.1. Indmeldelsesmønster

Figur 10 nedenfor viser det indmeldelsesmønster, som prognosen benytter til at beregne dækningsgraden for vuggestue- og dagplejebørn⁴, dvs. hvor stor en procentdel af en given årgang, som forventes at ville benytte et dagtilbud. Indmeldelsesmønstret varierer ikke mærkbart fra år til år, og afspejler dermed et generelt mønster.

Figur 10. Antallet af indmeldelser i vuggestue og dagpleje fordelt på alder, 2022

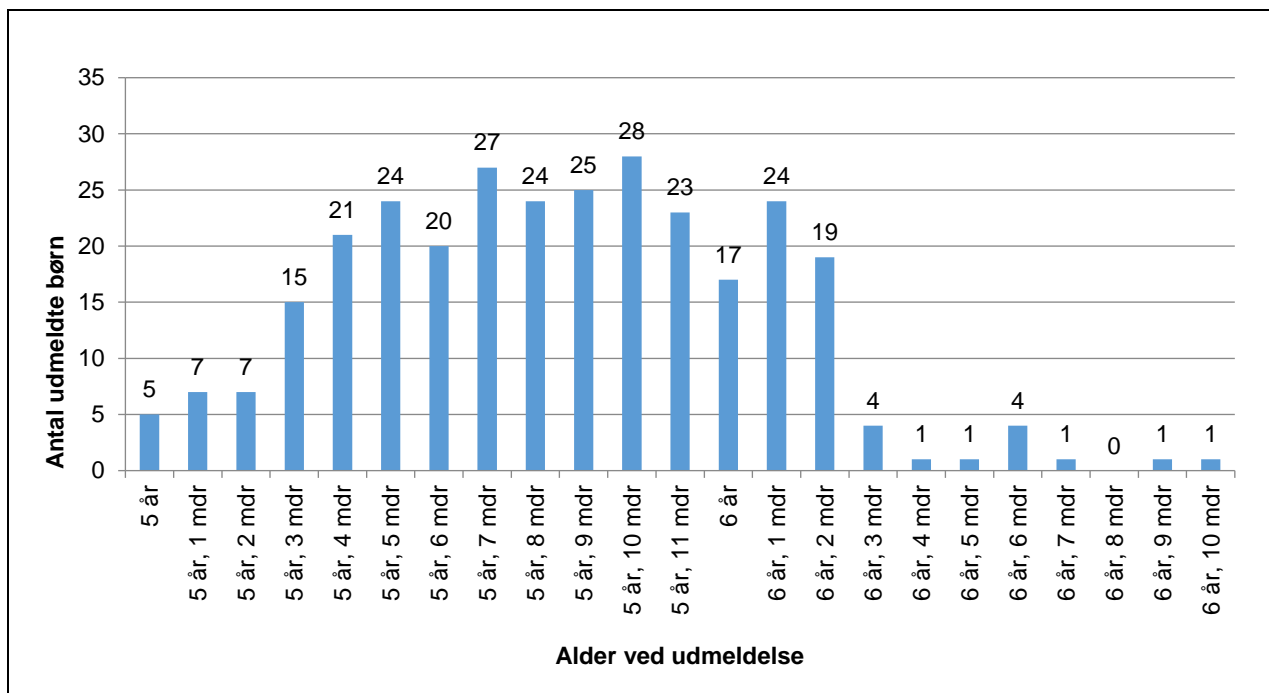
Ovenstående figur viser, at indmeldelse i vuggestue og dagpleje primært sker, når barnet er mellem 9 og 13 måneder. Det fremgår også, at enkelte børn meldes ind, allerede fra de er 5-6 måneder gamle. Efter børnene fylder 1 år, er der et dalende antal indmeldelser.

⁴ Figuren viser hvor gamle de børn, der har været indskrevet i enten vuggestue eller dagpleje i 2022 var, da de blev meldt ind, uanset året for indmeldelse. Børn som bliver indmeldt i vuggestue og dagpleje efter 1½ års alderen er ikke vist i denne figur, da de typisk vil være udtryk for et skift fra den ene vuggestue eller dagpleje til den anden frem for reel indmeldelsesalder.

4.2.2. Udmeldelsesmønster

Figur 11 viser udmeldelsesmønstret blandt børnehavebørn i alderen 5 år og opefter⁵. Ligesom indmeldelsesmønstret vist i figur 10 ovenfor, afspejler dette års udmeldelsesmønster en generel tendens hvert år.

Figur 11. Fordelingen af udmeldelser fra børnehave fordelt på alder, 2022

Det fremgår af figuren, at størstedelen af børnene bliver meldt ud i 5-årsalderen, hvilket falder naturligt sammen med sfo-start. En mindre del af børnene når at fylde 6 år i årets første måneder, inden de overgår til sfo1 den 1. april. En meget lille del af børnene får udsat undervisningspligten og fortsætter i børnehave et ekstra år, inden de begynder i SFO1 og skole.

Dertil kommer en lille gruppe børn fra specialbørnehave, der typisk går i børnehave frem til starten af august, hvorfor de når at blive et par måneder ældre inden udmeldelse. Det samme gælder for enkelte privatskolebørn, der først starter sfo1 ved skolestart, hvis privatskolen først tilbyder sfo fra dette tidspunkt.

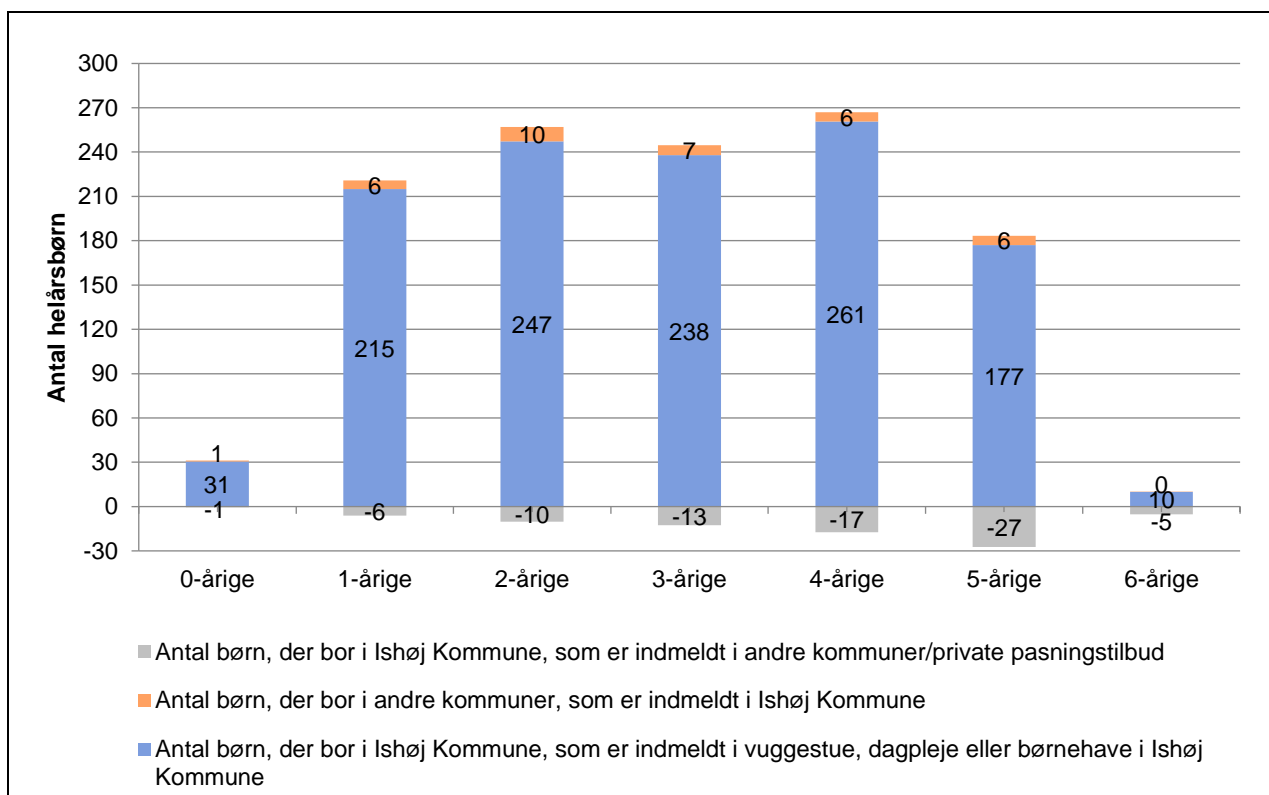
⁵ Tallene dækker alle udmeldelser fra 5 år og opefter i perioden 1. januar til 31. december 2022. Børn som stopper i børnehaven før 5-årsalderen er ikke vist i denne figur, da de ikke viser overgangen til sfo1 og skole, men typisk vil være et udtryk for et skift til en anden børnehaven.

4.3. Grænsekrydsere

Størstedelen af børnene i 0-6-årsalderen, der er indmeldt i et dagtilbud i Ishøj Kommune, er bosiddende i kommunen. En mindre gruppe børn fra andre kommuner er indskrevet i Ishøj Kommunes dagtilbud, ligesom en gruppe af Ishøj Kommunes børn er indskrevet i dagtilbud i andre kommuner, herunder private institutioner⁶. Disse børn kaldes grænsekrydsere.

Figur 12 viser antallet af grænsekrydsere sammenholdt med det samlede antal indmeldte børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2022.

Figur 12. Fordelingen af grænsekrydsere, 2022

Ifølge figuren var der flere 3-6-årige børn bosiddende i Ishøj Kommune, som var indskrevet i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud, end der var 3-6-årige børn fra andre kommuner indskrevet i dagtilbud i Ishøj Kommune i 2022. Det gjaldt især for 5-årige børn, hvor 27 helårsbørn bosiddende i Ishøj Kommune var indskrevet i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud, mens 6 børn boede i andre kommuner og var indskrevet i dagtilbud i Ishøj Kommune. Som noget nyt var der til gengæld lige så mange 0- og 2-årige børn bosiddende i Ishøj Kommune, som var indskrevet i dagtilbud i andre kommuner, som omvendt.

I 2022 var der i alt 80 helårsbørn bosiddende i Ishøj Kommune, som var indmeldt i andre kommuner/private pasningstilbud; 17 helårsbørn i alderen 0-2 år og 63 helårsbørn i alderen 3-6 år.

⁶ Til gruppen af grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune er anbragte børn samt børn, som er indmeldt i en privat pasningsordning (i eller uden for Ishøj Kommune), talt med. Af de børn, der er indmeldt i en privat pasningsordning, er det dog kun en meget lille andel, som er indmeldt privat pasningsordning i Ishøj Kommune.

Sammenlignet var der 44 helårsbørn fra andre kommuner, som var indskrevet i et af Ishøj Kommunes dagtilbud.

Tabel 3 nedenfor viser udviklingen i andelen af børn i henholdsvis 0-2- og 3-6-årsalderen, som var indmeldt i dagtilbud i en anden kommune/privat pasningstilbud i perioden 2017 til 2022.

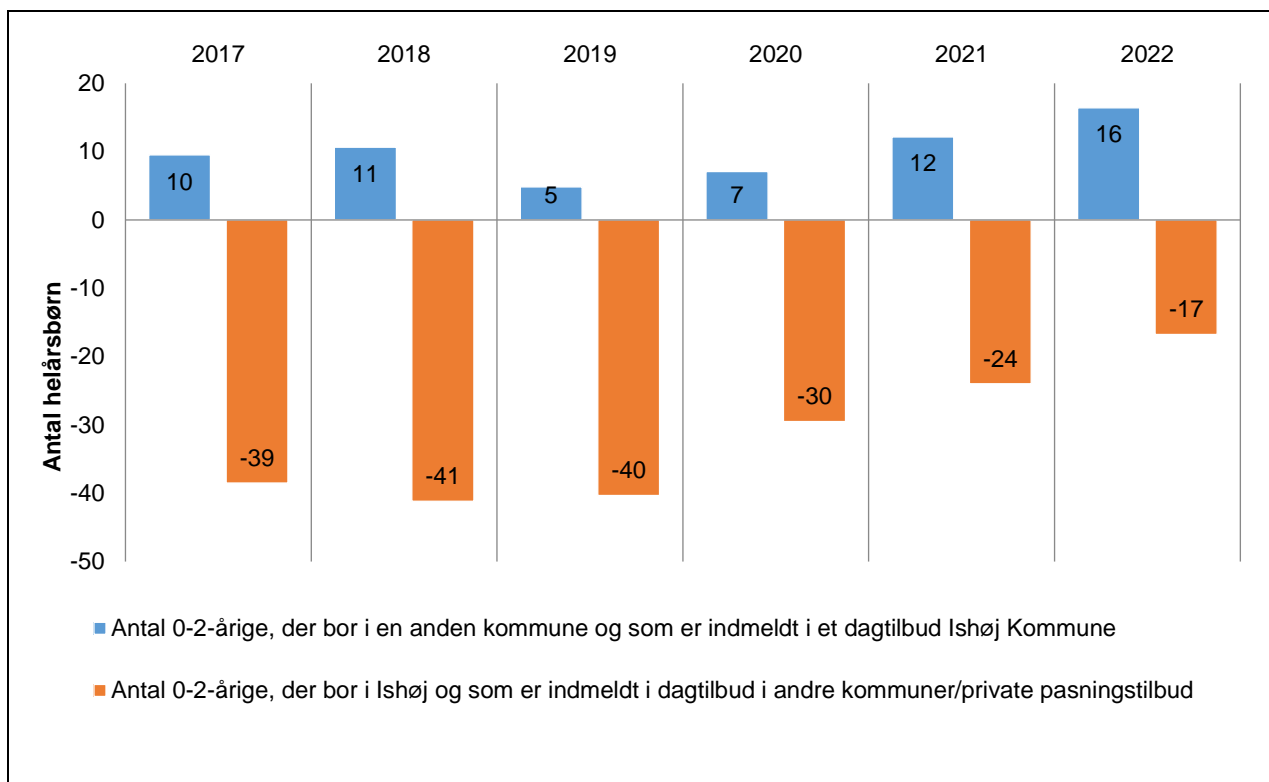
Tabel 3. Andel børn, der bor i Ishøj og som er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune eller i et privat pasningstilbud

	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
0-2-årige	7,1%	7,4%	8,8%	6,1%	5,1%	3,3%
3-6-årige	6,7%	6,3%	7,2%	8,8%	9,1%	8,4%
0-6-årige i alt	6,9%	6,7%	7,8%	7,8%	7,6%	6,3%

Note: Andelen af børn, der er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune, er beregnet ud fra alle børn bosiddende i Ishøj i pågældende aldersgruppe, der gik i et dagtilbud i eller uden for Ishøj det pågældende år.

Det ses i tabellen, at procentdelen af børn i 0-2-års alderen, som er indmeldt i et dagtilbud i en anden kommune/privat pasningstilbud, er steget år for år, fra 7,1 % i 2017 til 8,8 % i 2019, hvorefter den er faldet år for år og kun udgør 3,3 % i 2022. For de 3-6-årige har andelen været stigende fra 2018 til 2021, hvorefter den er faldet let i 2022. Samlet set har andelen af børn i 0-6-års alderen fra Ishøj indmeldt i dagtilbud i andre kommuner samt private pasningstilbud været faldende siden 2020.

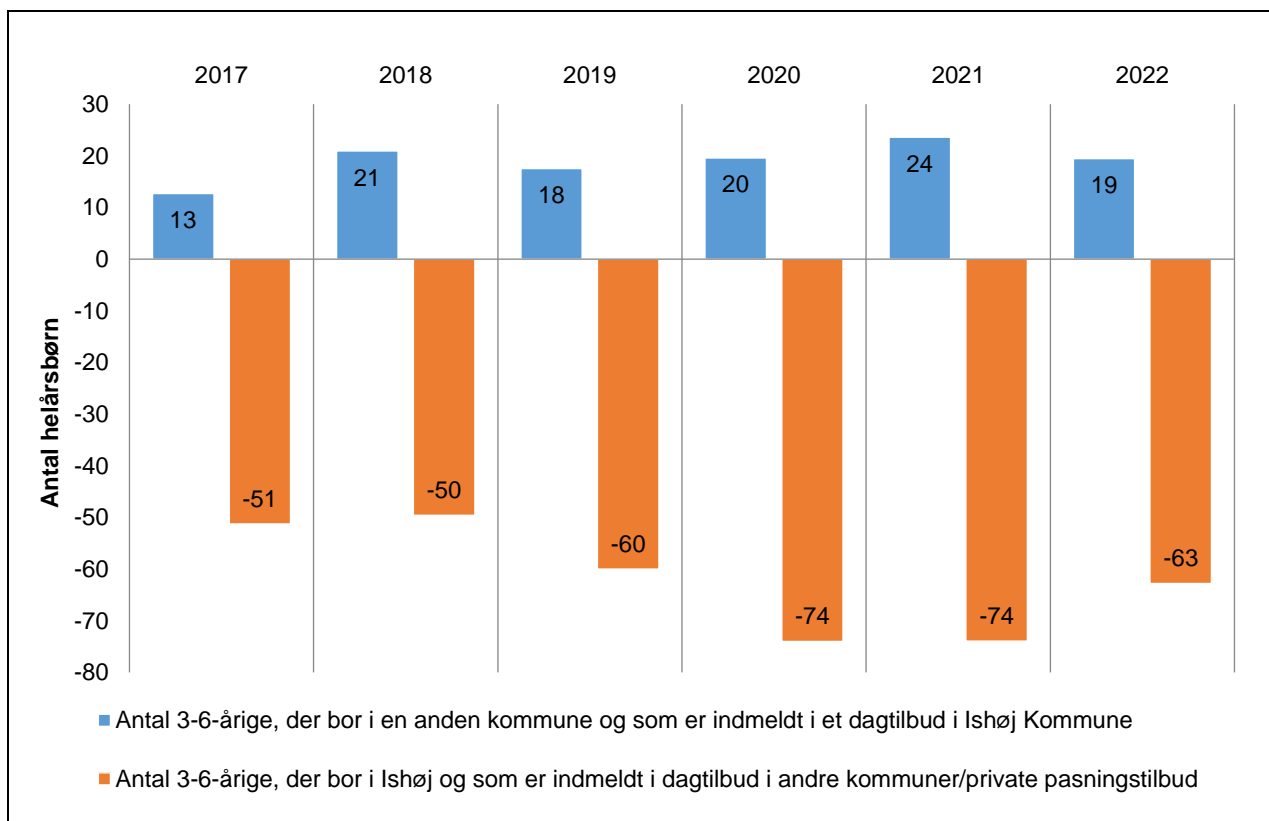
Figur 13 på næste side viser udviklingen i differencen mellem 0-2-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune fra år 2017 til 2022. De blå søjler viser antallet af helårsbørn, bosiddende i andre kommuner, der er indmeldt i 0-2-års dagtilbud i Ishøj kommune, mens de orange søjler viser antallet af 0-2-årige helårsbørn, bosiddende i Ishøj, der er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud.

Figur 13. Differencen mellem 0-2-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune, 2017-2022

Det ses af ovenstående figur, at antallet af 0-2-årige grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune i 2022 svarer til antallet af 0-2-årige grænsekrydsere ind i kommunen. Hidtil har andelen af grænsekrydsere ud af Ishøj været større end antallet af grænsekrydsere ind i kommunen i alle årene.

Antallet af 0-2-årige børn fra Ishøj, indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud, er steget fra 2017 til 2018, hvorefter det er faldet igen år for år. Antallet er i 2022 lavere end alle de andre år. Antallet af 0-2-årige børn fra andre kommuner, som er tilmeldt et dagtilbud i Ishøj Kommune har været stigende siden 2019 og er i 2022 højere end nogle af de andre år. Stigningen i antallet af 0-2-årige fra andre kommuner, som er indmeldt dagtilbud i Ishøj Kommune, svarer til en stigning på 239 %, imens faldet i antallet af 0-2-årige fra Ishøj Kommune, som er tilmeldt dagtilbud i andre kommuner og private pasningstilbud i samme periode, svarer til et fald på 58 %.

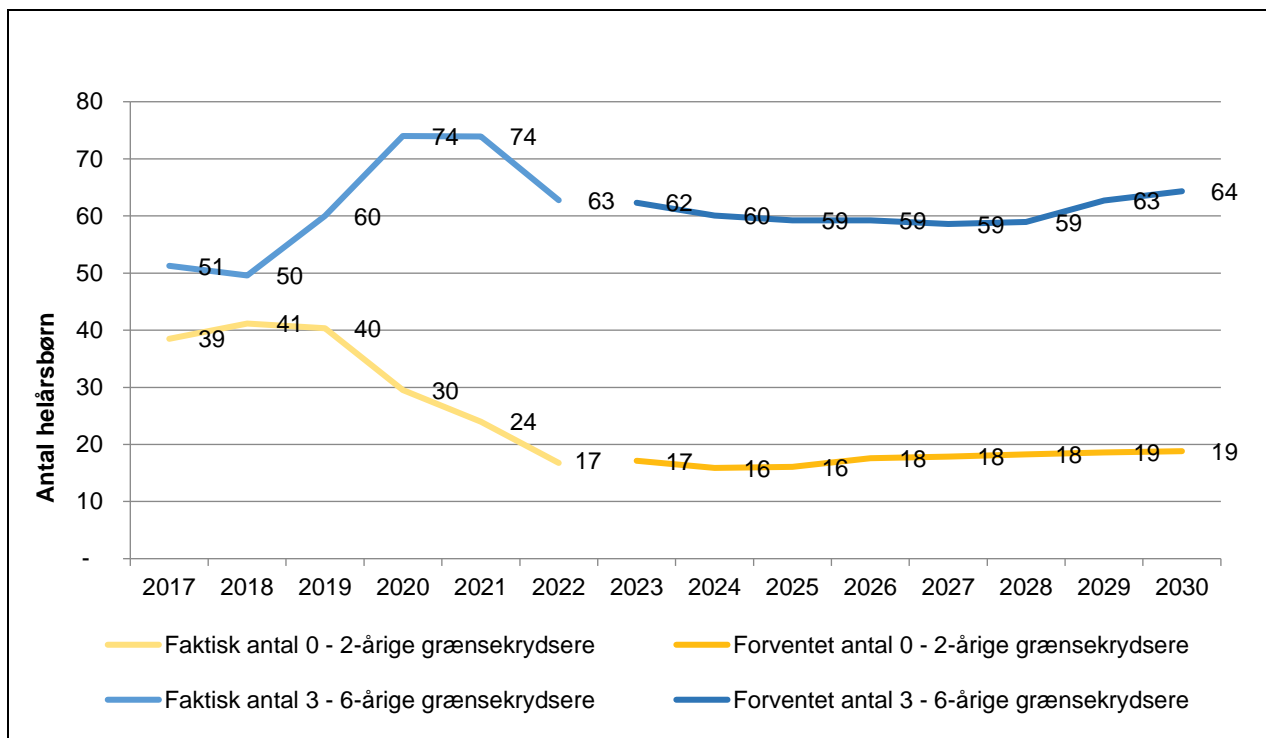
Figur 14 på næste side viser udviklingen i differencen mellem 3-6-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune fra år 2017 til 2022. De blå søjler viser antallet af helårsbørn bosiddende i andre kommuner, der er indmeldt i 3-6-års dagtilbud i Ishøj kommune, mens de orange søjler viser antallet af 3-6-årige helårsbørn, bosiddende i Ishøj, der er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud.

Figur 14. Differencen mellem 3-6-årige grænsekrydsere ind og ud af Ishøj Kommune, 2017-2022

Af figuren fremgår det, at antallet af 3-6-årige børn fra andre kommuner, som er indmeldt i et dagtilbud i Ishøj Kommune, steg fra 13 i 2017 til 21 i 2018 og siden har svinget mellem 18 og 24. Antallet af 3-6-årige børn fra Ishøj indmeldt i en anden kommune/et privat pasningstilbud har været stigende fra 50-51 i 2017-18 til 74 i 2020 og siden er faldet til 63 i 2022.

Figur 15 på næste side viser det faktiske og forventede antal børn fra Ishøj Kommune, der indmeldes i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud. De to lysere linjer fra 2017 til 2022 viser det faktiske antal 0-2-årige helårsbørn og det faktiske antal 3-6-årige helårsbørn, som er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud i de foregående år. De to mørkere linjer fra 2023 til 2030 viser det forventede antal 0-2-årige helårsbørn og 3-6-årige helårsbørn, som er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud i fremtiden⁷.

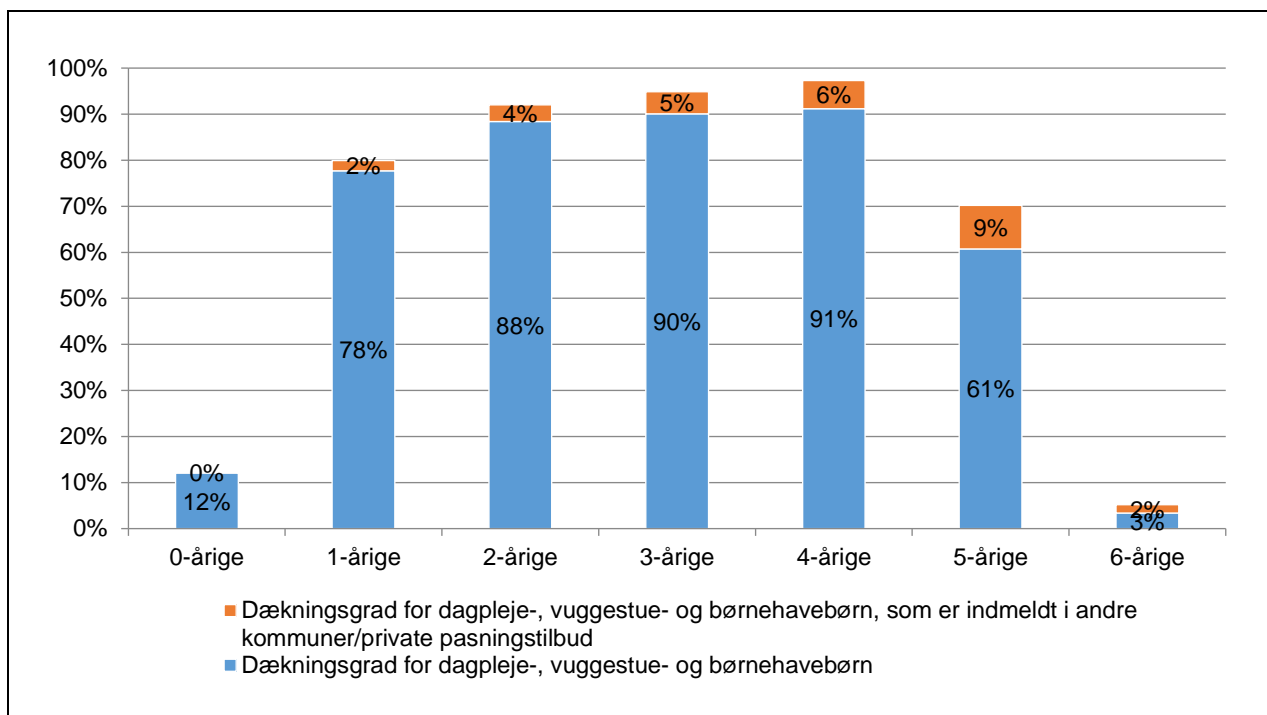
⁷ Det forventede antal grænsekrydsere ud af kommunen er beregnet med udgangspunkt i antallet af helårsbørn fra Ishøj Kommune, der i år 2022 var indmeldt i et dagtilbud uden for kommunen/i et privat pasningstilbud, fremskrevet med det forventede antal børn i Ishøj Kommune i årene frem.

Figur 15. Antallet af faktiske og forventede grænsekrydsere ud af Ishøj Kommune

Det fremgår af figuren, at antallet af 3-6-årige helårsbørn indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud er steget fra 50-51 i 2017-18 til 74 i 2021, hvorefter antallet er faldet til 63 i 2022. Antallet forventes herefter at ligge mellem 59 og 64 frem til 2030. Antallet af 0-2-årige grænsekrydsere er faldet fra at udgøre omkring 39-41 børn i 2017-19 til 17 børn i 2022. Fra 2023 til 2030 forventes antallet at være mellem 16 og 19.

4.4. Dækningsgrader

Et væsentligt element i dagtilbudsprognosens beregningsforudsætninger er dækningsgraden. Dækningsgraden er et udtryk for, hvor stor en andel af alle børn bosiddende i kommunen, der er indmeldt i dagtilbud. Figur 16 på næste side viser dækningsgraderne for 0-6-årige dagpleje-, vuggestue- og børnehavebørn i 2022. De blå søjler viser procentdelen af børn, der er indmeldt i dagtilbud i Ishøj Kommune, mens de orange søjler viser procentdelen af børn, der er indmeldt i andre kommuner/private pasningstilbud. Figuren viser kun børn, som er bosiddende i Ishøj Kommune, og er dermed korrigeret for grænsekrydsere ind i Ishøj Kommune.

Figur 16. Dækningsgrader for 0-6-årige bosiddende i Ishøj Kommune, 2022

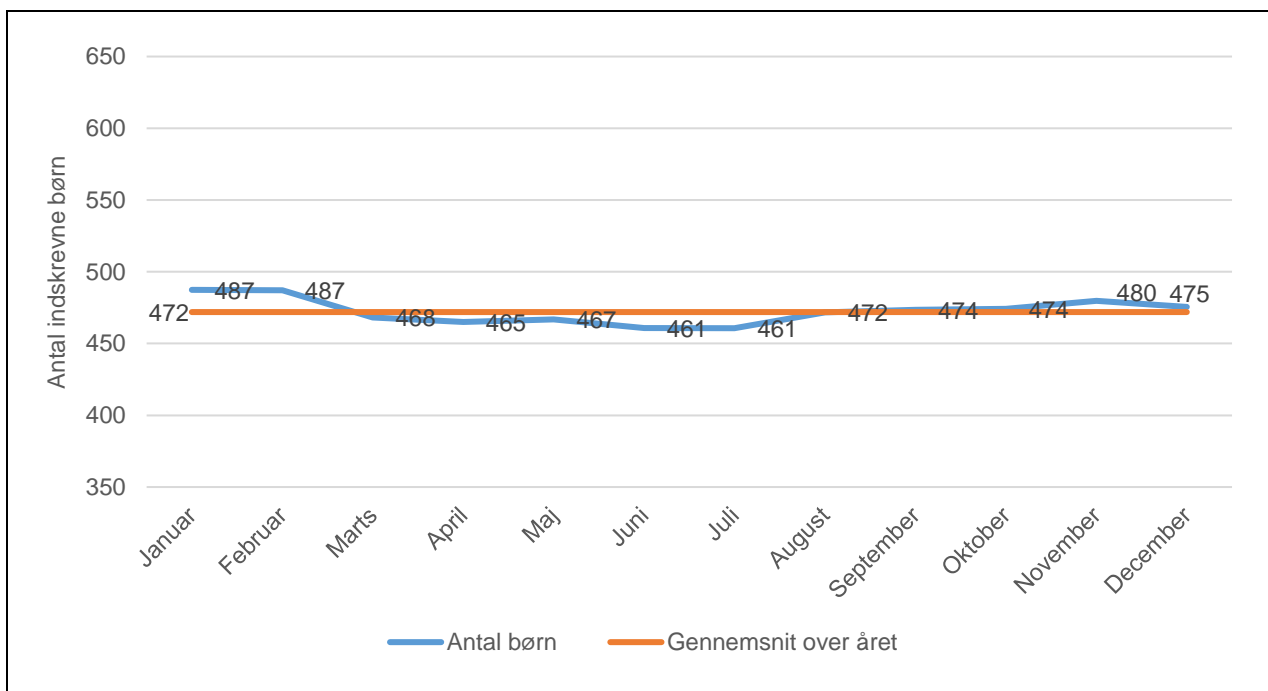
Note: Dækningsgraden for børn, som er indmeldt i dagtilbud i andre kommuner/private pasningstilbud, skal forstås som procentandelen af børn fra Ishøj Kommune, som er indmeldt i 0-6-års dagtilbud i andre kommuner/privat pasningstilbud. Lægger man procentsatsen i de blå og orange søjler sammen, får man således en samlet procentsats for, hvor mange børn fra Ishøj Kommune, der er indmeldt i et 0-6-års dagtilbud, enten i Ishøj Kommune eller i andre kommuner.

Figuren viser, at 12 % af Ishøj Kommunes 0-årige var indmeldt i et dagtilbud i 2022. Det hænger sammen med, at de fleste børn i Ishøj først starter i vuggestue/dagpleje, når de nærmer sig 1-årsalderen (jf. figur 10). Dækningsgraden for 2-årige var i 2022 væsentligt højere end den har været de seneste år. Den samlede dækningsgrad for 1-årige var 80 %, mens det for 2-årige var 92 %. For 3-årige var dækningsgraden 95 %, mens den for 4-årige var 97 %. Når børnene bliver 5-6 år, udmeldes de fra børnehaven. De fleste børn bliver derefter indmeldt i sfo1. Dækningsgraden lå i 2022 på 70 % for de 5-årige og på 5 % for de 6-årige.

4.5. Belægning i løbet af året

Dette er en beskrivelse af antallet af indskrevne børn (belægningen) i løbet af året for vuggestue- og dagplejebørn og børnehavebørn. Mens belægningen i løbet af året varierer meget for børnehavebørn, følger belægningen et mere jævnt mønster for dagpleje- og vuggestuebørn. Figur 17 nedenfor viser fordelingen af indskrevne vuggestue- og dagplejebørn i løbet af året i 2022.

Figur 17. Udviklingen i indskrevne vuggestue- og dagplejebørn hen over året, 2022

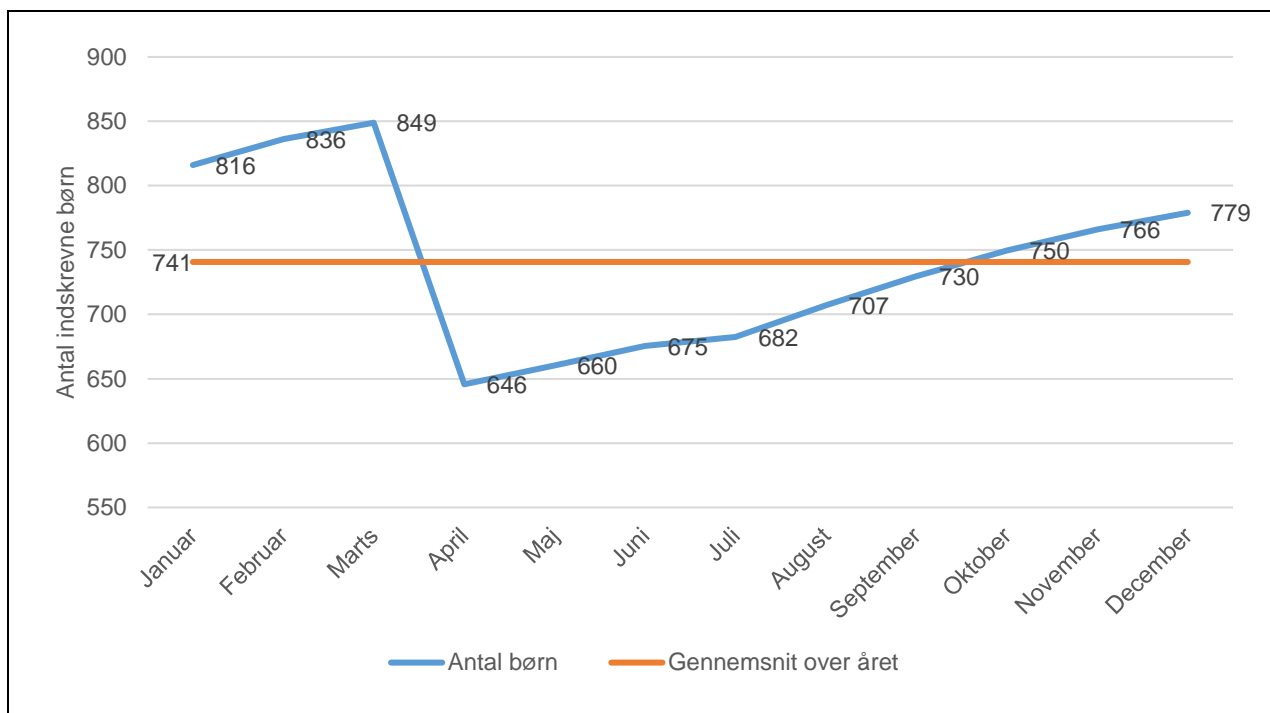

Figuren viser, at antallet af indskrevne vuggestue- og dagplejebørn i starten af året lå lidt højt i forhold til gennemsnittet, mens antallet hen over sommeren har ligget under. Hen imod slutningen af året har antallet ligget meget tæt på årsgennemsnittet. Sidste års dagtilbudsprognose viste et lidt andet billede. Her var der en usædvanlig stigning i slutningen af året. Denne stigning er fortsat ind i år 2022, hvor antallet af 0-2-årige netop lå lidt højt i starten af året. Den gennemsnitlige antal indskrevne vuggestue- og dagplejebørn på 472 børn i 2022, er da også 20 børn højere end gennemsnittet i 2021, som lå på 452 børn. En del af forklaringen skal findes i, at dækningsgraden for 0-2-årige er steget i 2021 og endnu mere i 2022 efter at have ligget lavere end sædvanligt i 2019 og 2020.

Gennemsnittet af indskrevne vuggestue- og dagplejebørn er i 2022 472. I 2021 var gennemsnittet 452 børn, i 2020 446, imens det i 2019 og 2018 var hhv. 476 og 503. Antallet er dermed steget igen efter at være faldet en del fra 2018 til 2020.

I figur 18 på næste side fremgår fordelingen af indskrevne børnehavebørn hen over året i 2022⁸.

⁸ Skalaerne på y-aksen (antal indskrevne helårsbørn) er i figur 18 og 19 sat til det samme interval på 300 børn, da dette gør sammenligneligheden i udsving af børn hen over året imellem de to figurer lettere.

Figur 18. Udviklingen i indskrevne børnehavebørn hen over året, 2022

Det ses af figuren, at antallet af børnehavebørn falder fra marts til april, hvorefter det stiger igen. Det skyldes, at der løbende hen over året indmeldes nye børnehavebørn, mens hovedparten af udmeldelserne sker den 31. marts, når de kommende skolebørn starter i sfo1. Antallet af børnehavebørn ligger derfor konsekvent under gennemsnittet for året som helhed fra april til september. Fra oktober/november til d. 31. marts ligger antallet af børn over årsgennemsnittet.

Det gennemsnitlige antal indskrevne børnehavebørn var i 2022 34 børn færre end i 2021, hvor antallet var 775 og 58 flere børn end i 2020 og 2019, hvor antallet var 799 begge år.

Bilag 1: Dagtilbudsprognosens præcision

En prognose bygger på en række forudsætninger, der antages at være opfyldt for de år, prognosen dækker. Dagtilbudsprognosens forudsætninger bygger på befolkningsprognosens forventede børnetal i de fremtidige år samt det seneste års faktuelle anvendelsesmønstre af kommunens dagtilbud og indskrivningsmønstre på tværs af kommunegrænser.

I det omfang forudsætningerne ændrer sig over tid, vil det forårsage usikkerhed i prognosens forudsigelser. Usikkerheden vokser, jo længere ud i fremtiden man bevæger sig, da risikoen for, at virkeligheden ikke afspejler prognosens forudsætninger, vokser.

Tabel 4 viser det prognosticerede pladsbehov for 2022 fra sidste års prognose sammenholdt med det faktiske antal indskrevne børn i kommunens dagtilbud i 2022. Tabellen viser dermed hvor godt sidste års prognose ramte i forhold til det faktiske antal indskrevne børn.

Tabel 4. Forskellen imellem faktisk og forudsagt antal børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2022

	Prognose	Faktisk	Forskel, antal børn	Forskel, procent
	Antal	Antal helårsbørn	Antal	Procent
VU og DP	450	472	22	5%
BH	757	741	-16	-2%

Tabellen illustrerer, at sidste års prognose undervurderede antallet af indskrevne børn i vuggestue og dagpleje med 5 % (22 børn) og overvurderede antallet af indskrevne børnehavebørn med 2 % (16 børn).

Der er forskellige forhold, der kan forårsage, at prognosen ikke formår at ramme det faktiske antal indskrevne børn, f.eks.:

1. Hvis befolkningsprognosens børnetal for det pågældende år afviger fra de faktiske børnetal
2. Hvis det faktiske antal af grænsekrydsere for det pågældende år afviger fra det historiske antal, der anvendes i prognosen
3. Hvis de faktiske dækningsgrader for det pågældende år afviger fra de historiske dækningsgrader, der anvendes i prognosen

Overvurderingen af antallet af indskrevne børnehavebørn ser ud til i høj grad at skyldes, at dækningsgraderne blev lavet som et gennemsnit af 2019-dækningsgrader og dækningsgrader for det seneste faktuelle år (på det tidspunkt 2021). Samtidig ser undervurderingen af vuggestue- og dagplejebørn ud til i høj grad at skyldes, at dækningsgraden for 0-2-årige hvert år er steget mere end forventet. Nedenstående tre tabeller viser, hvor tæt dagtilbudsprognosen for 2022 var kommet på de faktuelle antal indmeldte, hvis:

1. Vi udelukkende havde brugt 2019-dækningsgrader, som dagtilbudsprognosen for 2021 gjorde;
2. Hvis vi udelukkende havde brugt dækningsgraderne for det seneste års faktuelle år, som vi i dette års dagtilbudsprognose er vendt tilbage til;

3. Hvis vi havde brugt dækningsgraderne for det seneste faktuelle år for 3-6-årige og samtidig havde sat dækningsgraden for de 0-2-årige højere.

Tabel 5. Forskellen imellem faktisk og forudsagt antal børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2022, hvis vi havde brugt 2019-dækningsgrader

	Prognose	Faktisk	Forskel, antal børn	Forskel, procent
	Antal	Antal helårsbørn	Antal	Procent
VU og DP	451	472	21	5%
BH	775	741	-34	-4%

Tabel 6. Forskellen imellem faktisk og forudsagt antal børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2022, hvis vi havde brugt 2021-dækningsgrader

	Prognose	Faktisk	Forskel, antal børn	Forskel, procent
	Antal	Antal helårsbørn	Antal	Procent
VU og DP	448	472	23	5%
BH	739	741	2	0%

Tabel 7. Forskellen imellem faktisk og forudsagt antal børn i Ishøj Kommunes dagtilbud i 2022, hvis vi havde brugt 2021-dækningsgrader for 3-6-årige og samtidig havde brugt højere dækningsgrader for de 0-2-årige

	Prognose	Faktisk	Forskel, antal børn	Forskel, procent
	Antal	Antal helårsbørn	Antal	Procent
VU og DP	469	472	3	1%
BH	739	741	2	0%

Det ses i tabel 5, at præcisionen i dagtilbudsprognosen for 2022 havde været mindre, hvis vi havde brugt 2019-dækningsgrader, som dagtilbudsprognosen for 2021 gjorde.

Det fremgår af tabel 6, at dagtilbudsprognosen for 2022 var kommet tættere på det faktuelle børnetal, hvis vi udelukkende havde brugt dækningsgrader for det seneste faktuelle år (2021). Her ville vi have ramt næsten plet mht. det forventede antal børnehavebørn men stadig for lavt ift. det forventede antal vuggestue- og dagplejebørn.

Mest interessant er det derfor at kigge på tabel 7, som viser, hvor godt dagtilbudsprognosen for 2022 havde forudset antallet af hhv. børnehavebørn og vuggestue- og dagplejebørn for 2022, hvis vi havde brugt dækningsgraderne for 2021 og samtidig havde brugt en endnu højere dækningsgrad for vuggestue- og dagplejebørnene (svarende til dækningsgraden for 0-2-årige i dette års dagtilbudsprognose). Som det fremgår af tabel 7, ville dagtilbudsprognosen for 2022 have ramt nærmest fuldstændigt plet, hvis det havde været fremgangsmåden.

Det er dog svært at vide på forhånd, at dækningsgraden for 0-2-årige f.eks. stiger mere end den plejer fra det ene år til det andet, og hvor meget den i så fald vil stige. Der er i disse år en tendens til, at dækningsgraden for de 0-2-årige stiger år for år, men vi ved ikke, om det er en udvikling, der fortsætter og i givet fald hvor meget de enkelte år. Derfor kan det lige så vel føre til en mindre præcis prognose som en mere præcis prognose at sætte dækningsgraden højere for 0-2-årige end det seneste års faktuelle antal lægger op til. Af den grund bygger dagtilbudsprognosen for 2023 udelukkende på dækningsgrader beregnet ud fra anvendelsesmønstrene i 2022.

Vi kunne havde valgt at sætte dækningsgraderne for de 0-2-årige højere ud fra en forventning om, at der også i 2023 vil være en større andel 0-2-årige som benytter sig af kommunens vuggestuer og dagpleje end hidtil. Hvis man analyserer første kvartal af 2023, kunne det godt se ud som om dækningsgraden for de 0-2-årige også stiger i 2023. Omvendt er det svært at generalisere dette ud til hele året. Figur 17 viser f.eks., at antallet af indmeldte 0-2-årige i 2022 var højere i første kvartal af 2022 end i resten af året, hvilket understreger usikkerheden i at basere et helt år på det første kvartal.